

У такому разі вилучення безнадійної дебіторки з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати (п. 11 П(С)БО 10):

- якщо сума резерву дозволяє повністю списати безнадійну дебіторку: Дт **38** – Кт **377**;

- у разі недостатності суми резерву (на суму такої нестачі): Дт **944** – Кт **377**.

У суб'єктів малого підприємництва, для яких створення резерву сумнівних боргів не передбачене, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат (абзац другий 2 п. 11 П(С)БО 10) за Дт **944**.

ВИСНОВКИ

Сума наданої та вчасно поверненої ПФД не обкладається ні ПДФО, ні ВЗ. Крім того, на неї не потрібно нараховувати ЄСВ, ПДВ.

Для платників ЄП четвертої групи операція з надання та повернення ПФД не матиме жодних наслідків.

У разі своєчасного виконання умов договору надання фіндопомоги засновнику (керівнику чи іншому працівнику) підприємства та її повернення не має податкових наслідків ні у фізособи, ні в підприємства. Тому якщо відомо, що ПФД не буде повернена у строки, установлені договором, рекомендуємо завчасно подовжувати такі строки, відповідно підтвердивши це додатковою угодою до договору. ■

Світлана МАЛЬШАКОВА, головний редактор

ЯК ПОВЕРНУТИ КОШТИ ІЗ СЕА

Для кого ця стаття: для платників ПДВ, у яких на електронному рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ (далі – СЕА) є залишок коштів і які бажають повернути його на свій поточний рахунок.

Із цієї статті ви дізнаєтеся: у яких випадках можна повернути кошти із СЕА та що для цього треба зробити.

Як можна розпорядитися коштами на рахунку в СЕА

За загальним правилом кошти, які знаходяться на електронному рахунку в СЕА, призначаються для сплати податкових зобов'язань із ПДВ (далі – ПЗ) до бюджету. Але, якщо з якихось причин на цьому рахунку опинилася зайві кошти, їх можна повернути на поточний рахунок платника ПДВ (п. 200^{1.5} Податкового кодексу, далі – ПК).

Проте слід розуміти, що **на суму, яка буде пе-**

рахована з електронного рахунка на поточний, через зменшення показника Σ ПопРах формули **буде зменшено реєстраційний ліміт**, тобто сума, на яку платник ПДВ може за-реєструвати податкові накладні (далі – ПН). Тож, перш ніж заявляти до повернення кошти із СЕА, упевніться, що зменшення реєстраційного ліміту не змусить вас знову поновлювати електронний рахунок або чекати реєстрації вхідних ПН.

Якщо вас це не злякало, розглянемо докладно, як же отримати кошти з електронного рахунка на поточний.

Умови перерахування коштів із СЕА на поточний рахунок

Просто отримати кошти з електронного рахунка на поточний неможливо (незалежно від причин, за яких вони там опинилися). Отже, наведемо умови, за дотримання яких кошти з рахунка в СЕА можуть бути перераховані на поточний рахунок платника ПДВ.

Умова 1

На дату подання поточної декларації з ПДВ (далі – декларація) сума коштів на рахунку в СЕА повинна перевищувати суму ПЗ, які слід сплатити за такою декларацією (ряд. 18), та суму податкового боргу з ПДВ (п. 200¹.6 ПК).

Наприклад, на дату подання декларації сума коштів на рахунку в СЕА становить 150 000 грн., а сума ПЗ, зазначена у рядку 18 декларації, – 95 000 грн. Податкового боргу з ПДВ немає. Отже, платник ПДВ може розраховувати на повернення на поточний рахунок суми **не більше 55 000 грн.** (150 000 грн. – 95 000 грн.).

Умова 2

Повернути кошти на поточний рахунок із СЕА можна тільки в разі, якщо у платника сума ПДВ у виданих ПН та розрахунках коригування (далі – РК), складених у звітному періоді та зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), не перевищує суму ПЗ у податковій звітності з ПДВ за цей звітний період.

Тобто податківці будуть порівнювати дані про ПН та РК, зареєстровані платником у ЄРПН, із сумою ПЗ за звітний період (ряд. 9 декларації). Ідеться про те, щоб сума з рядка 9 декларації не була меншою від загальної суми ПЗ у ПН та РК, виписаних і зареєстрованих у звітному місяці конкретним платником.

Наприклад, у звітному періоді платник ПДВ виписав і зареєстрував ПН та РК у ЄРПН на суму 120 000 грн., а сума ПЗ у рядку 9 декларації – 105 000 грн. (така ситуація могла статися, якщо ПН була зареєстрована не в тому звітному періоді, в якому виникли ПЗ). Тоді у такому звітному періоді повернути кошти із СЕА не вдасться.

Зверніть увагу: якщо різниця між зареєстрованими в ЄРПН ПН та РК та сумою ПЗ, відображеною в декларації, не буде збігатися хоча б на 1 грн. (а через округлення така ситуація трапляється нерідко), система буде надсилати на адресу платника повідомлення про відмову в поверненні коштів із рахунка в СЕА. Тому слід чітко відслідковувати цей момент.

Умова 3

У попередньому розділі ми зазначили, що внаслідок перерахування коштів із рахунка в СЕА на поточний рахунок реєстраційний ліміт у платника ПДВ зменшується на суму, що перерахована. Так от згідно з п. 200¹.6 ПК на поточний рахунок може бути повернена тільки та сума, що **не призведе до формування від'ємного значення показника ліміту реєстрації (ΣНакл).**

Тобто сума коштів, яку платник ПДВ бажає спрямувати на свій поточний рахунок, не повинна перевищувати суму реєстраційного ліміту (**ΣНакл**) на момент подання декларації.

Наприклад, якщо на електронному рахунку в СЕА числиться 150 000 грн. зайвих коштів, а реєстраційний ліміт платника ПДВ становить 90 000 грн., то на поточний рахунок можна повернути не більше 90 000 грн.

Заповнюємо додаток 4

Прийнявши рішення про повернення коштів на поточний рахунок, платник ПДВ має заповнити і подати разом із декларацією за звітний період **додаток 4** «Заява про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунку в системі електронного адміністрування податку на додану вартість та/або обліку реєстраційної суми платника податків, який реорганізується, в розрахунку реєстраційної суми правонаступника (Д4)».

У додатку 4 необхідно заповнити тільки таблиці 2, 3 та 4 (за необхідності) розділу «Відомості щодо суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету».

Розглянемо, як це зробити.

Таблиця 2

Тут розраховується надлишок коштів на рахунку в СЕА, який підприємство може повернути на свій поточний рахунок. Заповнюється вона так:

- у графі **1** зазначається сума коштів на рахунку в СЕА на дату подання декларації. Інформацію про цю суму можна отримати, подавши електронний запит про стан рахунка в СЕА за формою **J1301206**;
- графі **2** – показник рядка 18 поточної декларації, тобто сума узгодженого ПЗ;
- графі **3** – податковий борг, що виник на момент подання декларації. Якщо такого боргу немає, графа не заповнюється;
- графі **4** – сума, яка може бути перерахована на поточний рахунок платника (гр. 1 – гр. 2 – гр. 3).

Таблиця 3

Тут вказуються окремо словами і цифрами сума до повернення та реквізити поточного рахунка (номер рахунка, найменування і МФО банку).

Таблиця 4

Ця таблиця заповнюється, тільки якщо у платника ПДВ є **податковий борг**. Тоді наводиться окремо словами і цифрами сума, яку платник податків хоче перерахувати до бюджету в погашення податкового боргу. При цьому така сума не повинна перевищувати суму з графи 3 таблиці 2.

Приклад

У платника ПДВ на дату подання декларації за жовтень 2018 року на рахунку в СЕА числиться 150 000 грн., а сума ПДВ до сплати (ряд. 18 декларації) – 95 000 грн. Реєстраційний ліміт становить 45 000 грн. Податковий борг відсутній.

У даному випадку підприємство може перерахувати на поточний рахунок не більше 45 000 грн. Саме цю суму воно і заявило до повернення.

На підставі цих даних заповнимо додаток 4 (див. **фрагмент**).

ФРАГМЕНТ

<...>

01	ЗАЯВА про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету (Д4)	011	X	Звітний
		012		Звітний новий
		013		Уточнюючий

<...>

Відомості щодо суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету:**

Таблиця 2

(грн.)

Сума коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість на момент подання декларації	Сума узгоджених податкових зобов'язань з податку поточного звітного періоду (рядок 18.1 декларацій)	Сума податкового боргу з податку на момент подання декларації	Сума коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, що може бути перерахована на поточний рахунок платника (графа 1 – графа 2 – графа 3)
1	2	3	5
150 000	95 000		55 000

<...>

** Відомості зазначаються лише у разі наявності суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету, та якщо прийнято рішення щодо їх перерахування до бюджету або на поточний рахунок, яке відображено у заяві.

Відповідно до пункту 200^{1.6} статті 200¹ розділу V Кодексу просимо суму коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету, перерахувати на рахунок у банку у розмірі:

Таблиця 3

Зазначається словами	Зазначається цифрами
Сорок п'ять тисяч, 00	45 000

№ рахунка у банку	121212121212
-------------------	---------------------

МФО	555555	найменування банку	АКБ «Перший»
-----	---------------	--------------------	---------------------

<...>

Коли чекати на повернення коштів

Після оброблення всіх декларацій, не пізніше останнього дня наступного за звітним місяця, ДФС направляє Державній казначейській службі Реєстр, у якому наводяться такі дані:

- найменування платника;
- податковий номер та індивідуальний податковий номер;
- сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету або на поточний рахунок платника;
- реквізити поточного рахунка.

Зі свого боку, Казначейство на підставі Реєстру протягом **п'яти робочих днів** після закінчення граничного строку самостійної сплати платником

податків сум ПЗ, проводить відповідне перерахування (п. 200^{1.6} ПК).

Наприклад, якщо підприємство подасть додаток 4 разом із декларацією за жовтень 2018 року (не пізніше 20 листопада), то кошти мають бути зараховані на поточний рахунок підприємства не пізніше 7 грудня.

При цьому зменшення реєстраційного ліміту відбудеться на дату подання додатка 4.

Майте на увазі! Якщо протягом **10 робочих днів** після закінчення граничного строку, встановленого ПК для самостійної сплати платником ПЗ, відповідне перерахування не відбулося, сума, на яку зменшена загальна сума поповнення електронного рахунка (**ΣПопРах**), підлягає поверненню.

ВИСНОВКИ

Для повернення коштів з електронного рахунка в СЕА на поточний рахунок платника податків необхідно подати заяву за формою додатка 4 до декларації за поточний період.

Переплату з рахунка в СЕА можна повернути за умови, що зменшення показника **ΣПопРах** у формулі, яке супроводжує повернення коштів, не призведе до формування від'ємного значення ліміту реєстрації. ■